

ὀλίγον καιροῦ νὰ ἐπισυμβαίνωσι τινὰ ἄτοπα καὶ παράλογα καὶ ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν, μεστὰ ἀδικίας, νὰ ἐπανίστανται δηλδ. τινὲς κακεντρεχεῖς ἄνθρωποι κατὰ καιροὺς κατὰ ἐντίμων καὶ ἐν ὑπολήψει ὄντων ὑποκειμένων, ζητοῦντες ἀδίκως καὶ παραλόγως, ὅσα ἢ κακὴ τους προαίρεσις καὶ ἢ ὀρεξεις τοὺς ὀδηγεῖ, ἐφορῶντες μόνον καὶ μόνον πρὸς βλάβην καὶ ζημίαν ἐκείνων, συνελθόντες ἡμεῖς ἅπαντες οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι, οἱ τε ἄρχοντες καὶ οἱ τῶν ρουφετίων, πρὸς τὸν . . . Δεσπότην ἁγίον Θεσσαλονίκης . . . Ἰάκωβον, ἀνεφέρομεν τὰ τοιαῦτα . . . Ἀπεφασίσαμεν ἅπαντες μιᾷ βουλῇ, γνώμῃ τε καὶ θελήσει ἐνώπιον τῆς αὐτοῦ παναγιότητος, ὅτι ὁφέποτε ἤθελεν ἀκολουθήσῃ νὰ ἐπαναστῇ τινὰς κακὸς καὶ διεστραμμένος ἄνθρωπος κατὰ τινος ἐντίμου καὶ ἐν ὑπολήψει ὄντος, ζητῶν νὰ βλάβῃ . . . ὑποσχόμεθα νὰ ἔχωμεν χρέος ἀπαραίτητον, εὐθὺς ὅπου λάβομεν μίαν τοιαύτην εἰδησιν καὶ μηνυθοῦμεν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως μας, εὐθὺς μὲ κάθε εὐπειθείαν καὶ ὑπακοὴν νὰ συντρέχωμεν πρὸς τὴν παναγιότητά του, χωρὶς ποτε νὰ προφασισθῇ τινὰς ἐμπόδιον καὶ νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν διὰ ὅποιανδηποῦν ὑπόθεσιν του καὶ μὲ οἷον δῆτινα τρόπον εὐλογοφανῇ, νὰ κινούμεθα πρὸς γενναίαν καταδρομὴν ἐκείνου τοῦ ὁποιοῦνδήποτε ἐπαναστησομένου κακοποιῶ ἄνθρωπον . . . καὶ νὰ προσπαθοῦμεν ὅσον δυνάμεθα νὰ τὸν κατατρέξωμεν καὶ νὰ τὸν παιδεύσωμεν, μὲ τοὺς δυνατοὺς τρόπους, πρὸς σωφρονισμὸν καὶ ἄλλων ὁμοίων κακοποιῶν παράδειγμα, διὰ νὰ μὴν ἔχουσιν αἱ ἀδικίαι καὶ τὰ κακὰ χώραν. Ὅστις δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἤθελε φανῇ ποτε παρήκοος, μητρούμενος παρὰ τοῦ ἀρχιερέως μας ἢ καὶ ἐπιταττόμενος πρὸς συνδρομὴν τῶν ἀνωτέρω εἰρημέτων καὶ δεῖξει ἀμεριμνη(σί)αν καὶ προφασισθῇ, ὁ τοιοῦτος νὰ παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς καὶ νὰ ἐλέγχεται κοινῶς, ὁποῖος τις καὶ ἂν εἴναι, χωρὶς νὰ ἐπιστηριχθῇ τινὶ ἐξωτερικῇ. Ἀλλὰ καὶ κοινὴν ἀποφασίζομεν νὰ δίδῃ πρὸς τὸν ἀρχιερέα μας ὥς ἀμελὴς καὶ ἀδιάφορος τοῦ καιροῦ καλοῦ τῆς πολιτείας μας, εἰ μὲν ἐστὶ ἐκ τῆς α' τάξεως γρόσια 200, εἰ δ' ἐκ τῆς β' 100 καὶ ἐκ τῆς γ' γρόσια 50. Ταῦτα πάντα καλῶς παρ' ἡμῶν ἀποφασισθέντα . . .

467

1783. Πρακτικὸν προεστῶτων καὶ γερόντων τῆς χώρας **Ναξίας**, περιέχον ἀγορανομικὰς διατάξεις, ἀνέκδοτον, ἐν ΓΑΚ, φάκ. 173 Ζερλέντη.

«Τὴν σήμερον ἡμεῖς οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι προεστῶτες καὶ γέροντες τῆς χώρας Ναξίας, βλέποντες τὴν ἄκραν ἀκαταστασίαν καὶ ἀνοικονομίαν τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι τινὲς ζητοῦσι νὰ μετατρέψωσι τὰ παλαιὰ ἔθιμα τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ νὰ μεταβάλωσι τὴν καλὴν τάξιν ὅπου εἶχεν ἔκπαλαι ἡ χώρα ἡμῶν καὶ τὴν ἡσυχίαν ὅπου οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἀπελάμβανον καὶ τέλος, βλέποντες ὅπου καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸ κακὸν ἀυξάνει καὶ καμμία οἰκονομία εἰς κανένα πρᾶγμα δὲν ἐγίνετο. Λοιπὸν πρῶτον μὲν ζητοῦμεν, ὅτι οἱ δύο πανιερώτατοι μητροπολίται νὰ ἀφορίσωσι καὶ ἐξοκλησιάσωσιν ἐκείνους ὅπου ἤθελαν τολμήσει νὰ παρατρέψωσι καὶ νὰ χαλάσωσι τὰ ρητῶς καὶ κεφαλαιωδῶς κάτωθι γεγραμμένα. Ὅμοίως καὶ ἡμεῖς ὑποσχόμεθα ὅτι νὰ μὴν διαφενδεύσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς, οὔτε νὰ ζητήσωμεν νὰ χαλάσωμεν κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἐγράφησαν.

Κεφ. α'. Οἱ ὑπουργοὶ ὅπου δουλεύουσιν νὰ πέρνουνσι τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος πρὸς παράδες 6 καὶ τὸν καιρὸν τοῦ καλοκαιρίου πρὸς παράδες 7.

Κεφ. β'. Οἱ κτίσται, ὁμοίως καὶ οἱ πελεκᾶνοι, νὰ πέρνωσι πρὸς σαράντα ἄσπρα ἡμεροκάματον.

Κεφ. γ'. Τὰ πινάκια ὁποῦ πωλοῦσι τὰ νιτράδα, νὰ εἶναι σωστότατα κατὰ τὰ μέτρα, ὁποῦ ἐδόθη εἰς τὰς δύο μητροπόλεις, ρωμαίων καὶ λατίνων, ἢ νὰ εἶναι μὲ τὸ πινάκι τῶν πατέρων. Τὸ λαῖνι ὁποῦ πωλοῦσι τὸ κρασί, νὰ εἶναι σωστότατον ὁκάδες πέντε. Καρτούτζια νὰ εἶναι δράμια τριακόσια τριάντα τρία καὶ μὲ αὐτὰ νὰ πωλῶσι καὶ νὰ ἀγοράζουν οἱ ἐπίλοιποι.

Κεφ. δ'. Τὰ ψάρια τῆς τράτας, ὡς μικραῖς γοῦπαις, πρὸς τρεῖς παράδες τὴν ὁκάην, αἱ μεγαλύτεραι πρὸς πέντε. Τὰ χοντρά ψάρια πρὸς ὀκτὼ παράδες τὴν ὁκάην, τὰ ὀκταπόδια πρὸς ἑξ παράδες τὴν ὁκάην.

Κεφ. ε'. Τὸ κρέας τὸ παχὺ τὸ πρόβιον δέκα παράδες τὴν ὁκάην, τὸ ἀδύναμον πρὸς ἑξ. Τὸ βοδινὸν τὸ παχὺ πρὸς ἑξ, τὸ ἀδύναμον πρὸς τέσσαρες. Τὸ χοιρινὸν πρὸς ὀκτὼ τὸ παχὺ, τὸ δὲ ἀδύναμον πρὸς ἑξ. Τὸ κατζικίσιον τὸ παχὺ πρὸς ἑξ καὶ τὸ ἀδύναμον πρὸς τέσσαρες.

Κεφ. ς'. Οἱ μῦλοι, τόσον νερόμυλοι, ὅσον καὶ ἀνεμόμυλοι, νὰ πέρουν εἰς τὰ δέκα ἑξ ἓνα, κατὰ τὸ παλαιόν.

Κεφ. ζ'. Οἱ φοῦρνοι ὁποῦ ψήνουν τὰ ψωμιά, νὰ πέρωνσι κατὰ τὸ παλαιόν.

Κεφ. η'. Τὸ τυρὶ τὸ παλαιὸν ὁποῦ πωλοῦσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια, δεκατέσσαρες τὴν ὁκάην, τὸ δὲ νέον τυρὶ, ὁποῦ θέλουν πωλήσει ἕως ὅπου εἶναι ταξέδικο, πρὸς ἑξ παράδες τὴν ὁκάην.

Κεφ. θ'. Τὸ λάδι, τὸ καρτούτζιον τὸ σωστόν, δεκαπέντε παράδες, ὁποῦ νὰ εἶναι τριακόσια τριακόνητα δράμια.

Κεφ. ι'. Ἡ δὲ νιτράδα φασόλια, κουνκία, κοιθάρι καὶ σιτάρι, νὰ φυλάξωσι τὴν διορισθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀρχοντος ἀπόφασιν. Ὅ,τι προᾶγμα εἶναι πρὸς ἀπόλησιν μὲ ζύγι, νὰ πωλῇται μὲ καντάρι καὶ ὄχι μὲ στατήρα.

Αὐτὰ ζητοῦμεν καὶ θέλομεν νὰ τὰ φυλάξωμεν ἅλοι ἀπαρασάλευτα καὶ ὅποιος ἤθελε ζητήσει νὰ χαλάσῃ ταῦτα, νὰ ἔχῃ τὴν ἄσπιν τῶν ἀρχιερέων.

468

1784. Βεράτιον σ. Ἀβδούλ Χαμήτ ὑπὲρ π.κ. Γερασίου Γ', ἐν 318.

«... ια'. Τὸ νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πολεμίων κιαφρίδων, ἥτοι τῶν Φράγκων, οἱ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν πτερόγων τῆς εὐεργετικῆς μου βασιλείας ἐσκιασμένοι ὑποτελεῖς καὶ δασμοφόροι ραγιάδες, τοῦτο ἔχει πολλὰς ὑπονοουμένας καὶ κεκρυμένας βλάβας καὶ κακά... Διὰ τοῦτο ὅταν τινὰς τῶν γνησίων ρωμαίων ραγιάδων θελήσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ τῆς θρησκείας τῶν Φράγκων... τοὺς τοιούτους νὰ τοὺς ἐμποδίζῃ ἀπὸ αὐτό, παιδεύοντάς τοὺς αὐστηρῶς καὶ βάνοντάς τοὺς εἰς τὸ κάτεργον...»

λῆ". Ὅταν τινὲς τῶν ρωμαίων διατάζωνται καὶ ἀφιερῶσωσι τὸ τριτημόριον τῆς περιουσίας των εἰς τὰς ἐκκλησίας των καὶ μοναστήριά των καὶ εἰς τὸν ρηθέντα πατριάρχην, ἢ τοιαύτη διαταγὴ νὰ γίνεται δεκτὴ παρὰ τῇ κρίσει διὰ μαρτύρων ρωμαίων»... (ἄρθρον ἐν ὄλῳ 43).

469

1784. Γράμμα τοῦ δραγομάνου τοῦ στόλου Νικ. Μαυρογένους(;), πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῶν νήσων τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης, ὅτι «οἱ ἀπὸ τὰ αὐτόθι (νησία) ραγιάδες, ἄλλοι μὲν πηγαίνουσιν... μὲ ξένων ναυτιλίων καράβια... καὶ ἄλλοι τελείως ἀποδημοῦσι... νὰ φυλάγονται ἀπὸ τὰ τοιαῦτα...». Ἀνέκδοτον, ἐν ΓΑΚ, φάκ. 176 Π. Ζερλέντη.

